

راه‌حل ناترازی بنزین

مدیرعامل پیشین شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی با بیان اینکه طرح نهایی و راهکار این است که دولت از تجارت انرژی خارج شود، گفت: اکنون دولت هم تولیدکننده، هم فروشنده و هم قیمت‌گذار است، تغییر نرخ کلاتورم را اضافه می‌کند و روی بهره‌وری مصرف اتفاق خاصی نمی‌افتد.

عباس کاظمی در گفت‌وگو با ایلنا، درباره در ارزیابی تخصیص بنزین به کد ملی به جای خودرو اظهار داشت: واقعیت این است که اگر هدف این برنامه این باشد که بنزین در اختیار همه افراد جامعه قرار گیرد، اکنون بنزین به همه تخصیص داده می‌شود، در حال حاضر ۲۶ میلیون خودرو و ۱۴ میلیون موتورسیکلت که سرجمع ۴۰ میلیون وسیله نقلیه را شامل می‌شود؛ در جاده‌ها تردد می‌کنند و این بدان معناست که اکثریت مردم از وسیله نقلیه و بارانه سوخت برخوردار می‌شوند. بنابراین تغییر شیوه سهمیه بندی و تخصیص بنزین به کد ملی به جای خودرو به‌هم ریختگی را در جریان توزیع سوخت منجر می‌شود. وی تأکید کرد: اکنون تقریباً هر خانواده ایرانی از سوخت یارانه‌ای استفاده می‌کند و مشکلی نیست، در واقع این نوع سهمیه بندی یعنی اختصاص بنزین به کد ملی کارشناسی شده نیست و هیچ راهکاری برای عادلانه شدن روند توزیع سوخت نیست و نتیجه مثبتی را بی نخواهد داشت. مدیرعامل پیشین شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی گفت: اگر موضوع این است که به کسی که چند خودرو دارد بنزین بیشتری تخصیص داده نشود؛ می‌توان موضوع را با تخصیص تنها یک کارت به این اشخاص حل کرد نیازی نیست که نظام توزیع سوخت را تغییر دهیم با این اقدام مشکلی حل نمی‌شود. در حال حاضر، هر خانوار ایرانی حداقل یک وسیله نقلیه بنزین سوز در اختیار دارد و این در حالی است که موتورسیکلت‌ها حتی بیشتر از خودرو سوخت مصرف می‌کنند و الاینده‌گی دارند.

وی خاطرنشان کرد: با حل این است که باید سرمایه‌گذاری‌ها به جای پالایشگاه و نیروگاه به سمت حمل و نقل و ریل برقی سوق داده شود یعنی تا جایی که امکان دارد روی گسترش مترو متمرکز کنیم؛ مترو در تهران روزانه ۵ میلیون مسافر جابجا می‌کند و این خود به معنای کارکرد مثبت این وسیله نقلیه در کاهش مصرف سوخت است و یا اینکه مثلاً اگر کسی با قطار به مشهد سفر کند ۱۰۰ کیلووات ساعت انرژی مصرف می‌کند و این میزان مصرف یا خودرو سواری به ۹ هزار کیلووات ساعت می‌رسد. بنابراین مسأله این است که ریل باید به شکلی تقویت شود که مردم بوده و هم مصرف انرژی کمتری کارکرد کاظمی بیان داشت: اگر حاکمیت به سمت توسعه ریل درون شهری و برون شهری نرود مشکلات اضافه خواهد شد و سالی ۲ میلیون خودرو به خیابان‌ها اضافه می‌شود که این میزان خودرو با تغییر سهمیه بندی حل نمی‌شود، بنابراین فقط باید حمل و نقل ریلی و برقی شود که مصرف کنترل شود.

به گفته وی؛ اگر هم بنا داریم که خودرو برقی را وارد مدار کنیم مشکل به شکل دیگری بروز می‌کند زیرا اگر ۲۰ درصد خودرو برقی شوند ۸۰ هزار مگاوات نیروگاه نیاز داریم که این امکان در کشور وجود ندارد و حداقل ۱۰ تا ۲۰ سال آینده شدن نی نیست، بنابراین تنها راه حل توسعه ریل برقی درون شهری و برون شهری است تا این میزان مصرف در همین حد حفظ شده و رشد پیدا نکند. ضمن اینکه طرح تخصیص بنزین به اشخاص در کیش اجرا شد و به جایی نرسید.

مدیرعامل پیشین شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی درباره موضوع تغییر نرخ و یا سه‌نرخ شدن بنزین نیز توضیح داد: مهم‌ترین پیامد سه‌نرخ شدن بنزین اینکه هزینه حمل و نقل زیاد می‌شود، نرخ سوم را عمدتاً کسانی که خودرو عمومی یعنی تاکسی، وانت بار و یا خودروی اینترنتی دارند؛ استفاده می‌کنند و این باعث می‌شود کرایه حمل و نقل عمومی افزایش یابد و ممکن است به افزایش درآمد دولت هم کمک کند، اما تورم هم افزایش خواهد یافت، بنابراین به هیچ وجه در این شرایط این اتفاق نباید بیفتد چون تورم را بالای‌برد.

وی تأکید کرد: طرح نهایی و راهکار این است که دولت از تجارت انرژی خارج شود اکنون دولت هم تولیدکننده، هم فروشنده و هم قیمت‌گذار است، به طوری که ما در سایر حامل‌های انرژی مثل حوزه برق و گاز هم همین مشکل را داریم که تغییر نرخ کلاتورم را اضافه می‌کند و روی بهره‌وری مصرف اتفاق خاصی نمی‌افتد.

سده شنبه ۰۱ ● ۰۳ ● ۱۴۰۳ شماره ۱۸۳۵ سال هفتم ۱۳ ذی‌القعده ۱۱/۱۴۴۵ ه‍.م ۲۰۲۴

armanmeli.ir

«آرمان ملی» در گفت‌وگو با نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی ابهامات موجود در حوزه انرژی را بررسی کرد

رشد حوزه انرژی

در گرو بازیابی

در برنامه هفتم توسعه

واکاوی **دلایل ضرباهنگ نامنظم قلب انرژی کشور**

اسلامی نیز دارای شرایط متفاوت فروش نفت، میعانات گازی و سایر محصولات پتروشیمی و... در این زمینه است. در حقیقت ایران مانند قبل از محل تحریم‌های دچار آسیب جدی نمی‌شود و سخت‌گیری‌ها در خصوص تحریم‌ها به ویژه تحریم‌های نفتی مانند قبل انجام نمی‌شود، بنابراین تأثیر چندان‌ی در میزان فروش نفت ایران نخواهد داشت، چراکه طی مدت زمان تحریم‌های اعمال شده، ایران توانسته است راه‌های ماینبری برای فروش پیدا کند و در نتیجه تأثیر تحریم‌ها کاهش یافته است، البته نمی‌توان منکر تأثیر تحریم‌ها علیه ایران در این زمینه شد، ولی آن میزان تأثیری که در سال‌های ابتدایی تحریم انجام می‌شد، کمتر شده است و شرایط مناسبی برای صادرات نفت حتی در بدترین شرایط داراست و دغدغه‌های کشور در این زمینه کاهش یافته است. علاوه بر این در زمینه تولید نیز در شرایط مناسبی به سر می‌بریم. دولت در حرکتی رو به جلو در حوزه انرژی به ویژه پتروشیمی حرکت می‌کند و طی دو سال گذشته تحولی بزرگ را در عرصه تولید محصولات پتروشیمی و همچنین گاز و... تجربه کرده است تا اکنون توانسته است تا حد مطلوبی در مسیر توسعه و رونق گام بدارد و حتی در بخش صادرات محصولات پتروشیمی تنه به تنه حوزه نفت حرکت می‌کند و حتی گاهی در برخی از زمان‌ها در این زمینه پیشی گرفته است و اما بدیهی است که همچنان ظرفیت‌های خالی بسیاری در این حوزه وجود دارد. انتقال دانش و تکنولوژی در صنعت پتروشیمی از جمله شاخص‌های مهمی است که مسئولان باید بیش از پیش به آن توجه کنند، این امر به ویژه در پروژه‌های مرزی که در ناحیه بندر مانند منطقه عسلویه وجود دارد با توجه به ویژگی رقابتی در آن نیاز به توجه و حمایت بیشتری وجود دارد. این امر را نباید فراموش کرد که این صنعت رقابتی در عرصه بین‌المللی و داخلی نیاز به برنامه ریزی و حمایت بیشتر از تولیدکنندگان داخلی داشته تا با استفاده از فعالان داخلی و تکیه بر توانمندی‌های داخلی این صنعت را به چالش نکشانیم. ضمن اینکه کاهش خام و نیمه خام فروشی در شرکت‌های پتروشیمی طی سالیان اخیر رویکرد مثبتی تلقی می‌شود، هر چند اقدامات مطلوبی در این حوزه صورت گرفته است، اما هنوز ظرفیت‌های بسیار زیادی در این زمینه تا کاهش این چالش به منظور ایجاد ارزش افزوده بیشتر داریم، از این رو باید حل مسائل محیطی سرمایه‌های موجود را به سمت فرآوری بیشتر با حمایت از بخش خصوصی پیش ببریم.

که در ناحیه بندر مانند منطقه عسلویه وجود دارد با توجه به ویژگی رقابتی در آن نیاز به توجه و حمایت بیشتری وجود دارد.

آیا عقب افتادگی ایران در بهره‌برداری از میادین نفتی مشترک با برخی از کشورها مانند قطر، جبران شده یا اقداماتی به منظور جبران این تاخیر صورت گرفته است؟ توسعه لایه‌های نفتی پارس جنوبی نیز یکی دیگر از دغدغه‌های موجود در منطقه پارس جنوبی است، در حال حاضر قطر حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار بشکه نفت از این منطقه برداشت می‌کند و ما در حدود ۳۰ هزار بشکه نفت متوقف شده‌ایم، به این دلیل باید با بررسی‌های کارشناسانه میزان برداشت خود را در این منطقه افزایش دهیم. منطقه عسلویه فرصت بسیار خوبی برای توسعه در کشور ایجاد کرده است و باعث رشد صنایع پایین دستی و صنعت پتروشیمی شده است، اما قطعاً میزان توسعه در این حوزه‌های به اندازه کافی و آن میزان مورد نظر نیست، به خصوص در صنایع پایین دستی به اهداف از پیش تعیین شده دست نیافته‌ایم. بنابراین باید در ریزی‌ها و پیش‌بینی‌های صورت گرفته در برنامه توسعه هفتم اقداماتی جدی در این خصوص به عمل آید، لازم به ذکر است دولت‌های هشتم و نهم پیش از این مصوبه‌ای را اعلام کرده که به موجب آن به مسائلی چون؛ آموزش فنی، آموزش عالی، آموزش‌های فنی حرفه‌ای در این منطقه مورد توجه ویژه قرار گیرد تا در راستای ارتقای این موارد، باعث رشد مسائل اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و... در منطقه پارس جنوبی و استان‌هایی که تحت تأثیر مگاپروژه پارس جنوبی هستند، از مزایای آن به‌نحو احسن برخوردار شوند. قطعاً این موارد رویکرد‌هایی است که باید در برنامه هفتم توسعه اقتصادی نیز به‌طور جدی به آن پرداخته شود، اما به خوبی به این مسائل توجه نشده و مجلس باید به‌خلاء‌های موجود در این بخش به‌آن بپردازد تا باعث رشد ۴ استان همجوار در این منطقه نیز بشود، و این نباید به تغییر مدیران متوقف شود، قطعاً این رویکرد باعث استمرار بهینه پروژه‌های مختلف منطقه پارس جنوبی خواهد شد و چالش‌هایی که هم اکنون در منطقه با آن روبه‌رو هستیم را کاهش خواهیم داد.

برخی از کارشناسان بر این باور هستند که ایران حتی در صورت کاهش فشار تحریم‌ها، ظرفیت افزایش تولید و صادرات نفت بیشتری ندارد و در این خصوص با چالش‌هایی مواجه است، آیا چنین امری صحت دارد؟

ایران هنوز دارای میادین بزرگ تولید نفت مانند میدان نفتی مشترک فرزاد را در اختیار دارد و با امکانات خود در شرایط مناسبی برای تولید قرار دارد و پیش‌بینی می‌شود این میدان نفتی مشترک با عربستان باعث تحولی بزرگ مشابه با آنچه در منطقه پارس جنوبی شد، ایجاد خواهد کرد، البته تحقق این امر نیازمند دیپلماسی قوی و برنامه ریزی‌های مناسب در مدل‌های مختلف و به روز است تا بتوانیم با سرمایه‌گذارانی مناسب و به کارگیری یک ایرتاور قوی و نه متعدد سطح فعالیت خود در این منطقه را نیز ارتقا بخشیم. ایران در حال حاضر تعاملات خوبی با کشورهای همسایه در خصوص میادین مشترک نفتی دارد و مذاکراتی انجام شده است و در این زمینه البته ظرفیت‌های بسیاری وجود در بخش گاز و... وجود دارد که می‌توان سقف تولید را نیز افزایش داد.

میدان نفتی آرش و اختلافات موجود در این زمینه با دو کشور کویت و عربستان از مواردی است که بارها با ادعاهایی از سوی این دو کشور به ویژه کویت همراه بوده است. در این زمینه چه اقداماتی صورت گرفته و ریزی و سیاست‌گذاری‌های جدید در این خصوص چیست؟ درباره میدان نفتی آرش می‌توان گفت که پیش از این اقدامات بسیار خوبی در این زمینه صورت گرفته است و مسلماً با رویکرد فعال می‌توانیم با کشورهایی که در این زمینه منافی دارند دست یابیم، علاوه بر این در این باره می‌توان هم از طریق مجامع بین‌المللی و یا در ریزی‌ها با کشورهای همسایه می‌توانیم به نتایج مطلوبی برسیم که پیش از این هم در حوزه امیرکبیر در دریای خزر و یا پارس جنوبی، کشور در اواخر دهه ۸۰ و... به آن رسیدیم و به توسعه‌های خوبی در برخی از این مناطق دست یافتیم این امر در خصوص میدان نفتی آرش هم صدق می‌کند و باید به سمتی حرکت کنیم که در سایه دیپلماسی و مذاکرات به منافع خود در این حوزه برسیم.

در حال حاضر از تحریم‌های نفتی اعمال شده علیه ایران که از سوی ترامپ انجام شده بود، گذر کرده‌ایم و جمهوری اسلامی نیز دارای شرایط متفاوت فروش نفت، میعانات گازی و سایر محصولات پتروشیمی و... در این زمینه است. در حقیقت ایران مانند قبل از محل تحریم‌های دچار آسیب جدی نمی‌شود و سخت‌گیری‌ها در خصوص تحریم‌ها به ویژه تحریم‌های نفتی مانند قبل انجام نمی‌شود، بنابراین تأثیر چندان‌ی در میزان فروش نفت ایران نخواهد داشت

آرمان ملی

اقتصاد

دریچه

تعرفه خدمات مهندسی ساختمان باید عادلانه شود

مشاور وزیر راه با بیان تعرفه خدمات مهندسی متناسب با کیفیت خدمات مهندسی باید عادلانه باشد گفت: به‌روزرسانی تعرفه، باعث ارتقای کیفیت ساخت وسازه‌ها می‌شود. حسن تیزمغز در همایش جایگاه خدمات آزمایشگاهی در ارتقای کیفیت ساخت وساز شهری با اشاره به برگزاری جلساتی با هیأت مدیره انجمن صنفی کارفرمایی خدمات آزمایشگاهی استان تهران، اظهار کرد: از قرار معلوم مهم‌ترین دغدغه مهندسان صنف خدمات آزمایشگاهی، اصلاح شیوه‌نامه صدور پروانه و احراز صلاحیت شرکت‌های خدمات آزمایشگاهی است.

وی از اعلام آمادگی وزارت راه و شهرسازی برای برگزاری نشست با مهندسان صنف خدمات آزمایشگاهی خبر داد و افزود: مهندسان باید به یک جمع‌بندی درخصوص راهکارهای رفع مشکلات صنف خود برسند و سپس نتیجه نهایی و موارد مدنظر را در اختیار مجموعه وزارت راه و شهرسازی قرار دهند تا تغییرات مدنظر بر اساس اجماع بین انجمن خدمات آزمایشگاهی و وزارت راه و شهرسازی صورت گیرد. وی با تأکید بر اینکه تعرفه خدمات مهندسی متناسب با کیفیت خدمات مهندسی باید به‌روزرسانی و عادلانه باشد، اضافه کرد: به‌روزرسانی تعرفه خدمات مهندسی سبب افزایش ارتقای کیفیت ساخت وسازه‌ها می‌شود و افزایش تعرفه‌ها باید به گونه‌ای باشد که هم در بردارنده رضایت مهندسان و هم سازندگان باشد. وی افزایش کیفیت خدمات مهندسی و کیفیت ساخت وسازه‌ها را سبب حفظ جان و مال مردم دانست و توضیح داد: خدمات احدهای باکیفیت می‌شود که نتیجه آن ساختمان‌ها و تولید خدمات باکیفیت می‌شود که نتیجه آن حفظ جان و مال انسان‌هاست. مشاور وزیر راه و شهرسازی بیان کرد: مهندسان در افزایش بهره‌وری ساختمان‌ها نقش بسیار مهمی دارند. آنها با استفاده از تخصص و دانش فنی خود، در برنامه ریزی، طراحی، ساخت و نظارت بر ساختمان‌ها نقش مهمی در ارتقای کیفیت و بهره‌وری ساختمان‌ها دارند.

تیزمغز با بیان اینکه وزارت راه و شهرسازی در جهت تکالیف قانونی خود در جهت رفع دغدغه‌های مهندسان در تمامی زمینه‌ها هایشگام است، تصریح کرد: ساختمان‌ها سرمایه ملی کشور هستند. باتوجه به اینکه تولید مسکن در گرو خدمات مطلوب مهندسی است، بنابراین باید از تمام ظرفیت‌ها برای رفع دغدغه مهندسان بهره‌گرفت.

نقش کمیته ژئوتکنیک در ارتقای کیفیت ساخت وسازه‌ها
رئیس شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان نیز در این همایش با تأکید بر لزوم الگوبرداری از نظام فنی اجرایی کشور برای تعیین تعرفه خدمات آزمایشگاهی، گفت: تشکیل کمیته ژئوتکنیک، کنترل کیفیت بتن و بازرسی جوش در شورای مرکزی سازمان مهندسی ساختمان کشور با تأکید ایجاد اجماع برای حل مشکلات خدمات آزمایشگاهی و در جهت ارتقای کیفیت و استحکام ساخت وساز شهری می‌شود. حمزه شکیب با اشاره به تشکیل کمیته ژئوتکنیک، کنترل کیفیت بتن و بازرسی جوش که متشکل از نمایندگان سراسر استان‌هاست در عین حال که تعرفه خدمات آزمایشگاهی اشاره کرد و گفت: تشکیل کمیته ژئوتکنیک، کنترل کیفیت بتن و بازرسی جوش در شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، نقش مؤثری در ارتقای کیفیت ساخت و ساز شهری دارد. وی با بیان اینکه در وزارت راه و شهرسازی در خصوص تعیین تعرفه خدمات آزمایشگاهی حساسیت وجود دارد، ادامه داد: در حالی که افزایش سطح کیفیت خدمات آزمایشگاهی و واقعی شدن این خدمات قطعاً نقش تعیین کننده‌ای در تعیین میزان سطح کیفیت خدمات آزمایشگاهی خواهد داشت. وی خواستار الگوبرداری تعرفه خدمات آزمایشگاهی از فهرست بها ژئوتکنیک و مقاومت مصالح در نظام فنی، اجرایی شد و گفت: در زمان حاضر تعرفه خدمات آزمایشگاهی در نظام فنی، اجرایی مشخص است و با توجه به این امر در نظام مهندسی هم می‌توان برای تعیین خدمات آزمایشگاهی از نظام فنی اجرایی الگوبرداری کرد.

وی با اشاره به نقش خدمات آزمایشگاهی ژئوتکنیک در رفتار لرزه‌ای ساختمان‌ها و با اشاره به برخی از زلزله‌های روی داده در قریب به ۶۲ سال پیش از بعد مطالعات ژئوتکنیکی، افزود: باتوجه به اینکه ایران کشور لرزه خیزی است، مأموریت جامعه مهندسی در پیشگیری و کاهش حوادث جانی و مالی ناشی از زلزله بسیار مهم است. در جامعه دانشگاهی مأموریت‌ها شامل مواردی نظیر مشارکت در عبور از مرزهای دانش در علوم مهندسی، ارائه نظریه‌های بنیادی و بعد مهندسی رزله، فرهنگ سازی پیشگیری در باور مدیران، مهندسان، سرمایه‌گذاران و بهره‌برداران است. وی گفت: در گذشته، به‌رغم زلزله خیز بودن کشور ما خیلی درباره خدمات آزمایشگاهی صحبت نمی‌کردیم و خیلی هم برای ما مهم نبود. الان خوشبختانه نه فقط در تهران بلکه در سراسر کشور خدمات آزمایشگاهی انجام می‌شود و هر روز گسترش بیشتری پیدا می‌کند. رئیس هیأت مدیره انجمن خدمات آزمایشگاهی استان تهران نیز با بیان اینکه صدور پروانه احراز صلاحیت شرکت‌های خدمات آزمایشگاهی باید براساس سوابق کاری شرکت‌ها باشد بر لزوم بازنگری در شیوه‌نامه تشخیص صلاحیت و صدور پروانه اشتغال بکار شرکت‌های خدمات آزمایشگاهی تأکید کرد. محمدرضا روزبهانی ادامه داد: اگر ساختمان‌ها با بهترین مصالح ساختمانی ساخته شوند اما در فرآیند ساخت آنها از خدمات آزمایشگاهی بهره گرفته نشود، به هیچ وجه این ساختمان‌ها از کیفیت و ایمنی لازم برخوردار نیستند. البته از پانزده سال گذشته تاکنون، جایگاه خدمات آزمایشگاهی به همت انجمن خدمات آزمایشگاهی افزایش داشته است. وی با تأکید بر اینکه غفلت از خدمات آزمایشگاهی در فرآیند ساخت ساختمان‌ها سبب به خطر افتادن جان و مال مردم می‌شود، تصریح کرد: بر اساس مباحث مقررات ملی ساختمان باید تمامی ساختمان‌ها فارغ از تعداد طبقات و متر از آنها مشمول خدمات آزمایشگاهی شوند. در صورت عدم انجام آزمایش‌های خاک، اطلاعات دقیق و صحیحی درباره ویژگی‌های خاک و پایداری سازه در اختیار نخواهیم داشت. این ممکن است منجر به اشتباهات در طراحی و اجرای سازه شود و در نتیجه، استحکام و پایداری سازه کاهش یابد. این مشکل می‌تواند در مواجهه با زلزله، بارهای سنگین یا شرایط آب و هوایی سخت، خطرناک باشد. وی گفت: آزمایش‌های خاک در ارتقای ایمنی و کیفیت مسکن نقش بسیار مهمی دارند. این آزمایش‌ها با ارزیابی و تحلیل خواص و رفتار خاک، به مهندسان و طراحان ساختمان کمک می‌کنند تا از نظر زمین شناسی و ژئوتکنیکی، طرح و ساخت ساختمان را بهینه‌کنند و از مشکلات احتمالی جلوگیری کنند.